

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 80, folketingsåret 2000-01 (se Folketingstidende 2000-01, forhandlingerne side 6177 og 8985, tillæg A side 3550 og 3552 og tillæg B side 1629).

Adgang til uddannelse er utvivlsomt en af de aller vigtigste parametre i kampen mod den regionale skævvridning i Danmark. Der er derfor også et udtalt behov for, at der udarbejdes en helhedsorienteret national strategi, der sikrer, at den »uddannelsesmæssige infrastruktur« udvikler sig efter såvel nationalt som lokalt forankrede hensyn. Det er således væsentligt, at Danmark har et geografisk bredt dækkende udbud af uddannelser, og at der samtidig udvikles stærke uddannelsesmiljøer af høj kvalitet og med et højt fagligt niveau.

Ikke bare infrastruktur, men også adgang til en veluddannet arbejdsstyrke, har betydning for, hvor nye virksomheder vælger at placere sig. Er kompetencerne ikke at finde i randområderne, bliver det mindre interessant at slå sig ned her særligt for de videnstunge brancher, som tegner sig for det største vækstpotentiale i dansk økonomi. Derfor er det uddannelsesmæssige »underskud«, som de perifere regioner især for de længere uddannelsers vedkommende er kendetegnet ved, en meget væsentlig barriere for deres økonomiske udvikling. Og det bør der gøres noget ved. En geografisk spredning af uddannelsesmulighederne kan sikre, at det er muligt at udnytte de menneskelige ressourcer i Danmark bedst muligt, også i randområderne.

En styrket uddannelsesmæssig decentralisering skal dog ske på en måde, der tilgodeser det lige så vigtige behov for at opretholde fagligheden og kvaliteten i uddannelserne. Udfordringen er derfor dobbelt. På den ene side skal der sikres bedre adgang til uddannelse for flere mennesker uanset bopæl, og på den anden side skal de stærke faglige miljøer opretholdes. Den oplagte metode til sikring af begge disse hensyn er specialisering.

Her kunne amterne inspirere, idet de på sygehusområdet i vid udstrækning har indrettet sig efter netop dette princip og dermed sikret såvel den geografiske spredning som stærke og specialiserede faglige miljøer ved at lade enkelte hospitaler dyrke afgrænsede områder i særlig grad. Det kunne i den forbindelse også være relevant at blive bedre til fra nationalt hold at disponere med baggrund i særlige regionale »styrker« og dermed målrettet at dyrke og udnytte det potentielle, som regionerne råder over. Selvfølgelig under hensyntagen til, at den enkelte regions erhvervsmæssige sårbarhed ikke forringes i processen. Endvidere ønsker forslagsstillerne at opfordre regeringen til at se på, hvordan den tosidede udfordring tackles i de OECD-lande, som vi så ofte sammenligner os med på forskellige uddannelsesparametre.

Herudover kunne der overvejes forskellige modeller for, hvordan koblingerne mellem de regionale uddannelsesinstitutioner på KVVU- og MVU-niveau og de regionale forskningsbaserede udviklings- og undervisningsmiljøer konkret kunne styrkes.

Ikke bare i forhold til det »ordinære« uddannelsessystem er der behov for en eksplicit regional strategi. Det er også af central betydning, at man selvstændigt ser på adgangen til voksen-, videre- og efteruddannelse. Særligt for de grupper, som finder ansættelse i de videntunge brancher og i dag oplever et alt for ringe regionalt udbud. Opkvalificeringsmulighederne for ingeniører, DJØF'ere og IT-uddannede bør prioriteres lige så højt som den efteruddannelse, der foregår på de tekniske skoler og AMU-centrene. Det bør den, fordi »trækeffekten« også regionalt er lige så vigtig som »skubeffekten«, hvilket de nuværende regionale efteruddannelsesmuligheder i alt for ringe grad afspejler.

Der er behov for at formulere en tværgående og helhedsorienteret national strategi, som sikrer, at den uddannelsesmæssige prioritering sker på det overordnede plan og ikke blot sker områdespecifikt. En strategi, som kvalificeret tager den udfordring op, som det er at understøtte og stimulere udviklingen i alle landets regioner.